

UNS PREMIS AMB GENT CURIOSA

‘MÈTODE’ REP EL PREMI PRISMA ESPECIAL DEL JURAT 2009

Silbia López de Lacalle

Aquesta crònica calia escriure-la en calent, abans que la matinada del dilluns començara a atenuar el bon humor. Perquè no és habitual participar en una reunió en què tothom està content, i això ha estat precisament aquest lliurament dels premis Prismas, ja en la seua vint-i-dosena edició.

Una reunió curiosa, amb la ciutat de la Corunya exhibint un dels seus millors temporals i sense la qual potser alguns no hauríem coincidit mai. Vegem: hi eren Martí Domínguez, un biòleg reconvergit en escriptor que dirigeix una revista de divulgació i que, a més, sembla la seua horta biològica i recollecta les seues pròpies tomaques; Luis Magrinyà, un editor «molt de lletres» que s'atreveix amb llibres de ciència i confessa que, encara que es perd a vegades, s'ho passa magníficament llegint sobre cosmologia; Xavier Bellés, un entomòleg tan enamorat dels insectes que, en tot just cinc minuts, aconsegueix que et replanteges la teua relació amb les panderoles, i que a més trau temps per a escriure llibres; Alberto José Redondo i Juan Carranza, dos professors de la Universitat de Còrdova capaços de viatjar en l'AVE amb una taràntula a la butxaca de la camisa per rodar una seqüència d'aparellament; i una periodista (la que subscriu aquest text) que escriu sobre estels i a la qual, ai, li encantaria sembrar les seues pròpies tomaques. Això quant als premiats, perquè també hi havia un jurat molt compromès amb la seua labor, dirigit per Vladimir de Semir, que va tenir la valentia d'atorgar un premi nacional –el premi Prisma Especial del jurat– a la revista MÈTODE, editada en català, i de premiar un article –el meu!– publicat en una revista que ja no existeix (*Popular Science*), així com uns amfitrions que ens van fer sentir com a casa des del primer minut. Gràcies, Xosé!

El programa va començar el divendres 13 de novembre amb una conferència de Xavier Bellés sobre la metamorfosi dels insectes, tema del llibre amb què ha obtingut el premi al millor text inèdit i que una servidora està desitjant veure publicat. Perquè els insectes no gaudeixen de la simpatia de molts, i menys aquestes panderoles que, segons Bellés, «potser tindrem la sort de trobar davall les cafeteres», però l'investigador mostra un entusiasme tan encomanadís que ens quedem

© Museos Científicos Coruñeses (fmc)

A dalt, Martí Domínguez (a l'esquerra), director de MÈTODE, rep el premi Prisma de mans de l'alcalde de la Corunya, Javier Losada.

PREMIS PRISMAS 2009

- **Millor treball multimèdia:**
Sèrie documental *Descubriendo el comportamiento animal* d'Alberto José Redondo i Juan Carranza Almansa.
- **Millor llibre editat:**
Por qué creemos en cosas raras. Pseudociencia, superstición y otras confusiones de nuestro tiempo, editat per Alba Editorial, original de Michael Shermer.
- **Millor article periodístic:**
El origen de todo de Silbia López de Lacalle, publicat en *Popular Science*.
- **Millor text original i inèdit:**
Vivir dos vidas. Un viaje por la metamorfosis de los insectos de Xavier Bellés.
- **Premi Prisma Especial del jurat:**
Revista MÈTODE.

Foto conjunta dels guanyadors dels premis Prisma 2009. En l'escaló superior i d'esquerra a dreta: Luis Maranyà, editor d'Alba Editorial, guanyadora del premi Prisma al millor llibre editat; Xavier Bellés, premi Prisma al millor text original o inèdit; Alberto José Redondo i Juan Carranza, premi Prisma al millor treball multimèdia; Xosé Fraga, director dels Museos Científicos Coruñeses (=mc²). A sota, d'esquerra a dreta: Maria Xosé Bravo, regidora de Cultura de l'Ajuntament de la Corunya; José María Barja, rector de la Universitat de la Corunya; Javier Losada, alcalde de la Corunya; Vladimir de Semir, president del jurat dels premis Prisma; Carlos Martínez de la Serna, representant de Pharmamar; Martí Domínguez, director de la revista MÈTODE guanyadora del premi Prisma Especial del jurat; i Silbia López de Lacalle, premi Prisma al millor article periodístic.

amb el desig de saber més, per exemple, sobre les hormones que dominen alguns processos en els insectes i que poden determinar que unes papallones emergesquen del capoll al matí i altres a la vesprada.

I el dissabte vam tenir el privilegi de veure alguns dels documentals de la sèrie «Descobrint el comportament animal» realitzats per Alberto José Redondo i Juan Carranza, guanyadors del Prisma al millor treball multimèdia. Uns treballs que destaquen per la factura, el format i els magnífics guions, i perquè ofereixen una cosa de la qual manquen els documentals que estem avesats a veure: no es limiten a oferir una imatge general del comportament d'una espècie, sinó que expliquen descobriments concrets i recents realitzats a Espanya. Així vam poder esbrinar per què una espècie de formigues de Sierra Nevada es deixa esclavitzar per una altra en compte d'oferir resistència o per què és important per a una població d'alzines que els ratolins que s'alimenten de les seues bellotes se senten amenaçats pels depredadors.

**«EL JURAT VA TENIR LA
VALENTIA D'ATORGAR UN
PREMI NACIONAL
-EL PREMI PRISMA ESPECIAL
DEL JURAT- A LA REVISTA
'MÈTODE', EDITADA EN
CATALÀ»**

La cerimònia de lliurament de premis va ser breu i, en el meu cas, emotiva, perquè aquest premi significa un reconeixement a una labor encara difícil i bastant deslligada de l'estabilitat laboral. Com va comentar Martí Domínguez, director de la revista MÈTODE, en el seu discurs d'agraïment, «en els mitjans, en els temps de crisi no cauen els horòscops ni els esports, però sí la ciència». I res més cert: com he dit, la revista on es va publicar el meu text, guanyador del Prisma al millor article periodístic, va morir al començament de la crisi i tot just als vuits mesos de vida.

L'avantatge que tenim els divulgadors és, però, clar: la nostra faena consisteix a aprendre i comunicar allò que s'ha après, i això és impagable. Supose que, precisament per això, a vegades ni tan sols es paga. Però esperem que això vagi canviant, i que el treball que els Prismas reconeixen cada any es convertesca, en un futur no molt llunyà, en una extensió natural de la investigació científica. ☺

Silbia López de Lacalle. Premi Prisma 2009 al millor article periodístic. Instituto de Astrofísica de Andalucía (CSIC).